

den Maade, paa hvilken Sagen har udviklet sig — en Kritik, som jeg stadig fastholder fuldt ud —, sluttede med at sige — det findes i Folketingstidenden Sp. 2667 —: „Det er jeg ganske paa det rene med, at den Lovgivningsmagt, som skred ind for at frelse Sparerne i København, kan naturligvis ikke unddrage sig Pligten til at skride ind for at værne ogsaa Sparerne ude i Provinserne, lige saa lidt som den kan unddrage sig Pligten til at mildne Ulykken ved Den sjællandske Bondestands Sparekasse, hvad ogsaa alle Partier her i Efteraaret var enige om“. Det maatte derfor være mere uventet, hvis vi havde taget en anden Stilling end den, jeg for saa vidt bebudede ved Sagens første Behandling. En anden Sag er, at hvis der kunde have været fundet andre Veje, andre Former, andre Løsninger, saa vilde vi gerne have forhandlet derom. Kunde man have fundet en Vej, hvorved man kunde komme udenom en Anerkendelse af Bankgarantiens Udvidelse, saa kunde vi have forhandlet derom. Men det er ikke sket, der var derfor intet andet at gøre, hvis man vilde have Statens Garantiforpligtelse afviklet, hvis man vilde have, at Staten skal slippe saa billigt som muligt og vil have Bankkrisen officielt afsluttet.

Jeg har nu talt om den økonomiske Situation for Tiden, hvad der almindeligt kræves, at faa Bankkrisen afsluttet, Bankkomiteen ophævet og Statens Garantiforpligtelse afviklet, men man kan saa ogsaa drage det forfatningsmæssige Spørgsmaal frem. Jeg hører ikke til dem, der billige, at den afdøde Finansminister ikke kom til Folketinget med Udvidelsen, eller at hans Efterfølger ikke gjorde det. Man kan, som den ærede Ordfører gjorde, fremdrage mange undskyldende Momenter, det erkender jeg. Man kan nævne hans stærke Optagethed den Gang, hans svækkede Helbred — det led jo mod Døden —, og man kan til Undskyldning for hans Efterfølger sige, at han gik i den Tro, at Finansudvalget havde godkendt Udvidelsen. Men alt dette er efter min Mening ikke tilstrækkeligt til at forsvare, at den daværende Finansminister og hans Efterfølger og hans Efterfølgers Efterfølger ikke paa et langt tidligere Tidspunkt kom med Forslag om Udvidelsen her til Tinget. Men naar jeg saa spørger mig selv: hvis Vilhelm Lassen var kommen med denne Udvidelse i Slutningen af Februar eller Begyndelsen af Marts i Fjor, eller hans Efterfølger var kommen med den i April eller Maj, hvorledes vilde vi da have taget

imod et saadant Forslag, saa maa jeg erkende, at vi vilde have godkendt det, og jeg tror, at det Ting, som — det var vist den 12. Februar 1908 — enstemmigt sluttede sig til Vilhelm Lassen, ogsaa enstemmigt vilde have sluttet sig til Udvidelsen. Det er min personlige Mening. Jeg tror, at vor Gruppe vilde have gjort det. Jeg tror, at vi ikke vilde have paataget os Ansvaret for, at det første Skridt saa at sige var blevet til ingenting, fordi vi ikke vilde tage Konsekvenserne deraf. I saa Henseende kan jeg ikke sige, at det er ukonstitutionelt, hvad der er foregaaet. Man kan beklage det. Jeg tror, det er uheldigt, at Ministeren ikke kom til Tinget den Gang. Megen Debat herinde i Vinter var bleven undgaaet, og den konstitutionelle Side af Sagen var ikke bleven fremdraget. Jeg tror ogsaa, at hvis Regeringen var kommen til Tinget den Gang, vilde det nu have været bedre for Regeringen, saa vilde Rigsdagen og Folketinget rimeligvis enstemmigt have sluttet sig dertil.

Det er jo Konsekvenserne, Mindretallene og mange andre ere bange for. Jeg er nu tilbøjelig til at mene, at har man sagt A, skal man sige B. Jeg tror, at naar man har sagt A, staar man sig ikke ved at lade være at sige B. Men ganske vist maa man ogsaa, naar man har sagt A. og B., i Regelen være villig til at sige C. og hele Alfabetet igennem. Og der ere vi Socialdemokrater saa heldige i denne Sag, at vi heller ikke ere bange derfor, men det er klart nok, at der er adskillige, som ere bange derfor, og som ud fra deres hele nationaløkonomiske og samfundsmæssige Betragtning maa være bange derfor. Det fremgaar af Mindretallenes Motivering, og af, hvad der er sagt i Pressen, at man er ængstelig for Konsekvenserne: dette kan ikke gaa an, en Gang er ingen Gang, siger man om Vilhelm Lassens første Statsgaranti, men hvis man gentager den gennem en Udvidelse, faar det et officielt Præg, og betyder det saa ikke, at Staten i Fremtiden er forpligtet i lignende Tilfælde, skaber det ikke Præcedentia, for at Staten maa træde til under saadanne Forhold, maa garantere, væрге Sparerne, betyder det ikke det? Jeg forstaar, at man fra liberalistisk Side — og den liberalistiske Ide deles jo af Højre og Venstre, i alt Fald som Partier — er ængstelig derfor. Men vi Socialdemokrater kunne ikke være det, vi kunne ikke være kede af og bange for Konsekvenserne af dette, at det slaas fast, at naar det kniber, er